

DOMOVINA

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

Uredništvo je v Schillerjevi cesti št. 8. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 kron. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate se plačuje 1 krona temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat: za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Slovensko trgovstvo na Spodnjem Štajerskem.

Pod naslovom: Štajerski Slovenci! piše v št. 8. „Slov. trgovskega vestnika“ Ž-k:

„Velikanske važnosti trgovskih organizacij v stanovskem oziru in nadaljnjem razvoju našega življa na Štajerskem nam na tem mestu pač ni treba opisovati, zadostuje, če zabilježimo dejstvo, da je Nemčija le s pomočjo organiziranega in s tem tudi visoko naobraženega trgovstva mogla prekositi cvetočo trgovino Francoske in da se s pomočjo tega trgovstva že danes na svetovnem trgu postavlja po robu nad vse podjetnemu vzor-trgovcu Američanu in „gospodarju sveta“, bogatemu Angležu.

In dalje, vsi na višku svojega ugleda in moči stoječi narodi so uvideli, da jih more le trgovec vzdržati na tej višini in manjši, v razvoju se nahajajoči narodi gledajo zopet na trgovca, kot pijonirja njih boljše bodočnosti — kratko in malo — vsi kulturni narodi, brez izjeme, negujejo in podpirajo svojo trgovino z vsemi sredstvi in silami!

In mi štajerski Slovenci? Kaj smo dosedaj storili za svojo trgovino? — Bore malo, ali pa bolje rečeno — nič! Niti gesla „Svoji k svojim“ nismo realizirali v isti meri, ki bi nam mogla zagotoviti uspehov. — In kar je še huje, zanemarili smo v pravem, pomenu besede mladi trgovski naraščaj, pastili smo ga tavati v njegovem nadse ozkem duševnem obzorju, nobena roka se ni zgenila, izpregovorila se ni niti ena beseda, katere smoter bi bil, vsaj deloma zajeziti rapidno prodiranje nemčurstva v vrste našega trgovskega naraščaja.

To je velik naroden greh, storjen nad našo bodočnostjo!

A tudi trgovci sami do danes niso uvideli ali pa niso hoteli uvideti velike važnosti lastne stanovske organizacije. Raztreseni po deželi, brez energičnega, svoje naloge zavedajočega se vodstva so vedno brez boja prepuščali polje nasprotniku in posledica tega je: da danes, v za trgovstvo toli važni korporaciji, v kateri bi morali imeti celo vrsto svojih mož, — v „Trgovski in obrtni zbornici“ v Gradcu — nimamo niti enega glasu.

A, — do tu in ne dalje! mora biti od sedaj naprej naša parola! In če ni ljubezen do naroda le blimba in stremljenje po gospodarski osamosvoji le humbug, — pesek v oči samemu sebi, — potem se mora zganiti na stotine, da, na tisoče rok, ki bodo podpirale „Slovensko trgovsko društvo v Celju“, čigar naloga je: zbrati razbite in raztresene dele slovenskega trgovstva v lepo enoto, ter potem tako z združenimi močmi zastaviti vse sile v povzdigo svojega stanu, to pa ne le v svojo korist, temveč v korist vsega ostalega štajerskega Slovenstva!

Da, to hočemo in moramo storiti!

Nivó naobrazbe našega trgovskega naraščaja moramo povzdigniti do sploh dosežne višine. S tem bomo izročili vsakemu posamezniku prvo in najvažnejšo sredstvo za končno osamosvojo in uspešno izpolnjevanje svojega naporenega poklica, sebi in narodu v prid.

S povzdigo naobrazbe od strani trgovskega društva in njega neustrašenim nastopom v javnosti bomo obenem tudi v veliki meri zmanjšali nevarnost raznarodenja. Sploh nam bodeta skrb za nadaljno naobrazbo in neustrašen nastop v javnosti glavni in najvažnejši opori v boju zoper nemčurstvo.

V danih razmerah moremo to doseči le potom organizacije.

Gori omenjenega društva naloga bo torej prirediti prav pogostoma v vseh večjih krajih slovenske Štajerske strokovna predavanja in na več mestih tudi „Trgovske shode“. Prav radi pritrdimo, da se pri predavanjih vsak posameznik ne nauči bogve koliko, a predavanja mu vzbude željo po nadaljni naobrazbi, on seže po knjigah, strokovnih in političnih časnikih, kratko in malo, — po samonaobrazbi — in to je končni smoter, ki ga hoče in more doseči „Slov. trg. društvo“ s svojimi predavanji.

Podobnega a širšega pomena so shodi. Na shodih se ne bodo smela razmotrivati edinole stanovska vprašanja in postulati, ampak trg. shodom bo treba dati gospodarsko-politično barvo. Med drugim se bomo moralo kakor goreča baklja vreči med narod geslo „Svoji k svojim“. Z besedo in pisavo bo treba oživetiti med našim ljudstvom to parolo slavnega Palackega, ki je Čehom in bo, če bomo sami hoteli, tudi nam Slovincem v veliki meri pripomogla do gospodarske osamosvoje.

Na shodih bo moral tudi mogočno zaoriti od strani trgovcev glas: „Proč od Gradca!“ Neustrašeno in z jekleno žilavostjo se bo moralo vedno in vedno zopet zahtevati ustanovitve „Trgovske in obrtne zbornice“ za Spodnje Štajersko in to tako dolgo in s tako odločno resnostjo, dokler ne dosežemo tega vzvišenega cilja. A paralelno s to zahtevo, najvažnejšim postulatom slovenskega trgovstva Spodnje Štajerske, bomo mo-

rali napeti vse sile, da bodo v do-glednem času zastopani slovenski trgovci tudi v sedaj popolnoma nemški „Trg. in obrtni zbornici“ v Gradcu.

Oderint dum metuant — da, naj nas sovražijo, to nam ne škoduje, da se nas le boje —! In bati se nas bodo začeli naši nasprotniki, ko bodo videli, da mobiliziramo trgovstvo, hoteč ga postaviti v vrste bojevnikov, za naš napredek, obstoj in bodočnost!

Da, zapihati mora popolnoma drug veter po naših poljanah, v nadi na bodočnost mora zašumeti vsak „list naših gor“, začeti se mora, v svrhu povzdige trgovstva, gibanje, kakršnega izza časa „Taborov“ še ni doživela slovenska javnost! Dvigniti se morajo sidra in napeti jadra na slovenski trgovski ladji in plniti mora s ponosno razvito trobojnico, tja ven na morje gospodarskega in političnega boja!

A težavna in strma so pota do zvezd —

Dela, dela in le dela bo treba, da se realizira program „Slovenskega trgovskega društva v Celju“. Te naloge ne zmorejo posamezniki, treba je močne, po vsej slov. Štajerski razvite organizacije in za njo mora stati, kot en mož, ves narod.

Te vrste so zapisane v „večen spomin“ štajerskemu Slovenstvu, trgovskemu društvu samemu pa naj bo na tem mestu povedano: brez boja ni zmage!“

Svetovno-politični pregled.

Ruski dogodki.

Nova šolska ureditev na Ruskem.

Bivši ruski naučni minister je izdelal nov zakonski načrt o ureditvi

LISTEK.

Desetletnica Mozirske koče.

Savinjska podružnica je slavila včeraj 19. t. m. planinski praznik: desetletnico Mozirske koče.

Ko se je Savinjska podružnica ustanovila pred 13 leti, pač niti največji optimist ni mislil, da bode ona v tej primeroma kratki dobi toliko storila v turističnem smislu. Kocbekova hiša pod Ojstrico in zraven nje lepa kapelica sv. Cirila in Metoda (1770 m), Lučka koča (1430 m), Gornjegrajska koča na Menini (1490 m), Mozirska koča na Holteh (1344 m), Hausenbillerjeva koča na Mrzlici (1000 met.), krasna veranda pri „Slapu pod Rinko“ ter nebroj novih, popravljenih in znamenovanih potov itd. kaže najbolj žilavo delavnost in uspeh Savinjske podružnice. To se je že mnogokrat povdarjalo in danes moramo zopet to pov-

darjati, ko stojimo pod utisom slavlja ene najljubše koč v naših planinah.

Mozirska koča je res jako ljubka zgradba na planini Golte, ki se vzdiguje nad Mozirjem, Rečico in sploh nad zalimi vasmí med Ksaverijem do Letuscha na levi strani hčerke Savinjskih planin, sveže Savine. Ni velika Mozirska koča, ampak prikupna, in to tem bolj, ker imaš od nje najdivnejši pogled na Savinjsko dolino tja do Celja. Mesto samo leskeče kaj lepo pred teboj, zlasti je bajno gledati v tej smeri na večer, ko nebroj lučic brli iz teme, ki pokriva dolino. Težko se ločiš od pogleda, težko se ločiš sploh od koče, kadar moraš zopet v nižino, kjer vladajo duhamorne skrbi.

In ko stojiš tukaj pri koči 1344 metrov visoko ter gledaš te čedne vasi, ki se kaj lepo lesketajo iznad zelenja Savinjske doline, po kateri se vije liki srebrn blesteč pas naša Savinja in katero dolino preprezajo bele ceste, tedaj, ko zreš zamaknjen to kra-soto, prikipijo ti čustva navdušenosti

na dan in spomniš se pesnikovih besed:

„Slovenski svet, ti si krasán,
zarés nebo te je ljubilo,
da te takó je obdarilo.“

Stopaš višje, višje in stopiš na z zeleno trato obraščeni Medvedjak. Nov svet se ti odpre. Visoko k nebu kipijo skalnati orjaki, vršaci Savinjskih planin. Kot začaran obstojiš in strmé zreš čudesa narave.

To so:

„hčere stare matere, mogočne Slave: košata Radoha, visoka Ojstrica, gorjata Rinka in zobata Olševa!“

Nem stopiš in občuduješ prelepo našo domovino.

Toda moje pero je preokorno popisati vse mikavnosti, vso lepoto, kar tudi nudi Mozirska koča in nje obližje.

Golte (Golčka tudi Mozirska planina) je zelo razsežno, od trga Mozirja severozahodno ležeče gorovje, ki ima več sneženih in podzemeljskih jam ter usihajočih studencev. Najbolj obiskovana vrha sta Boskovec (1590 m) in Medvedjak (1556 m). Med njima leži

v lepi legi Mozirska koča. Ta je bila otvorjena dne 5. oktobra 1896. Dolga je 5 m, visoka 4 m. V sobi je 5 ležišč in nekaj v podstrešju. Kuhinjske oprave in namizne je zadostno za navadno število njenih posetnikov.

Dohodi do koče so:

a) Iz Mozirja vodita dva pota: 1. Najlagotnejši pot je na Šmihel, Iz trga se gre mimo hotela „Avstrija“, pod pokopališčem na desno navkreber, večinoma po gozdu 1¼ ure do Šmihela. Tam se krene na levo mimo šole navkreber, vedno na levo povprek do po-bočja mimo več kmetij, potem po gozdu, naposled strmo po skalovju (kope) 2 ure do koče. Rdeča znamenja; 3 ure hoje.

2. Bolj strma ali nekoliko krajša je pot na Radegundo. 3 ure hoje.

b) Iz Rečice mimo Golčnika. Rdeča znamenja: 2½ do 3 ure hoje.

c) Iz Radmirja pri sv. Frančišku mimo Prodnika ob okrajni cesti, na levo ob potoku Grádčnici, mimo Turnrškove žage na sedlo Lómpreti med Med-

novih ljudskih šol, ki bi bil predložen dumi, da ni ista bila razpuščena. V tem načrtu je predvidjeno, da se otvori 265.012 novih ljudskih šol, ako bi se hotelo uvesti v Rusiji splošno šolsko dolžnost. Vsa Rusija bi bila razdeljena v šolska okrožja. Vstanovljenje in vzdrževanje šol bi prevzele šolske občine, plače bi pa učitelji dobivali iz državnih blagajn. Najmanjša plača učitelja bi bila 390 rubljev t. j. okolo 1200 kron. Za plačo učiteljem bi se za prvo leto moralo postaviti v državni proračun 262.550.605 kron.

Državna дума.

Iz vladnih krogov se je zvedelo, da bo vlada primorana že koncem meseca oktobra sklicati dumo k rednemu zasedanju, da dovoli finančnemu ministru novo državno posojilo. Volitve v dumo se razpišejo za prve dni meseca oktobra.

Skladišče revolucionarjev v šoli.

Peterburška policija je našla v inženirski šoli 50.000 patron pod deskami učne sobe, 20 gojencev so zaprl.

Admiral Roždestvenski

je jako opasno obolet. Bolezen se mu je včeraj shujšala.

Volilno gibanje.

Stranka kadetov je sklenila, da se pri volitvah ne bo zvezala s stranko mirne združitve, ampak bo nastopila samostojno.

— **Državni poslanec odložil mandat.** Srbski državni poslanec v avstrijskem državnem zboru Vujatović je odložil mandat.

— **Na Moravskem** so češki socialni demokratje imenovali kandidate za vseh štirinajst volilnih okrajev splošne kurije za deželni zbor. Kandidatje so: 1. Za Brno in okolico poslanec Hybeš. 2. Hodonin: urednik sodrug Dolejši. 3. Znojmo, Dašice: urednik sodrug Fr. Svoboda. 4. Jehlava, Trebič: urednik sodrug Fr. Toužil. 5. Tišnovice, Blansko: sodrug Jan Filipinsky, urednik. 6. Boskovic, Moravska, Třebova: sodrug Karol Vanek, tajnik. 7. Olomoc, Šternberk: sodrug Robert Nadvornik, urednik. 8. Kroměž: sodrug Fran Seka, trgovec. 9. Moravska Ostrava, Novy Tyn: sodrug Jan Prokeš, urednik. 10. Vsetin, Valaške, Meziříč: sodrug Jos. Krapka, urednik. 11. Přerov: sodrug Rudolf Merta, uradnik. 12. Ogrsko Hradišče: Ferdinand Franc, uradnik. 13. Gaja: Ludvik Indraček, uradnik. 14. Višov: Edvard Dedek, tkalec. Razen tega postavijo kandidate tudi v nekaterih okrajih mestne kurije. V Brnu kandidira odvetnik sodrug dr. Svoboda.

vedjakom in Konjščico, do Bele peči, kjer se ta pot združi z onim iz Rečice. Rdeča znamenja; 3 ure hoje.

Od Mozirske kočice sta rdeče znamenovana pota na Medvedjak in Bonkovec.

Več o teh dohodih čitaš v Kocbekovi knjigi „Savinjske planine“.

Mozirska kočica stoji na planjavi ter je popolnoma varna pred plazovi in strelo. Zahodno od kočice, dobrih 5 minut, je izvrsten studenec, katerega je podružnica letos obdala s cementnim obzidjem.

Krasen je pogled na zgornjo in spodnjo Savinjsko planino. Tu vidiš pred seboj trg Mozirje, v bližini samostan Nazarje, grad Vrbovec in veliko škofovo žago, okoli katere je videti vse belo lesa in desk. Proti jugovzhodu zreš Šmartin na Paki, Polzele z gradom Komendo, Griže, Žalec, Celje, Teharje, Št. Ilj, nekoliko Šaleške doline itd. Samó cerkvá našteješ 34 in kdo bi še našteval vse neštevilne griče in višje gore na okrog! Zares, pogled že skozi

— **Ogrska vlada in mažarizacija.** Koliko so nekateri pričakovali od pravičnosti nove vlade! In vendar — ista večstoletna krivica se nadaljuje, da, se postruže pod novo koalicijsko vlado. Posebej v šolskih zadevah se kažejo namere te pravicoljubne vlade v jasni luči. Naučni minister Porony je izdal ukaz, glasom katerega se imajo po vrsti podržaviti (= pomažariti) ljudske (konfesionalne in komunalne) šole v komitatih Požun, Neutra, Turocz, Gömor. To so baje okraji, v katerih dela Mažarom najhujšo skrb — panslavizem. Ubogi „vitežki“ narod!

— **Trgovsko agencijo v Varni** želi ustanoviti srbska vlada ter upa, da reši bolgarska vlada tozadevno srbsko prošnjo ugodno.

— **Vsebolgarski protigrški shod.** Vsebolgarski shod v Plovdivu dne 10. t. m. je obiskalo več tisoč oseb. Sklenili so resolucijo, ki pozivlja bolgarsko vlado, naj takoj prekine diplomatske zveze z Grško in odpusti vse Grke, ki so v državni službi. Bojkotira naj se tudi grško blago. Boj se izvršuj z vsemi sredstvi, da se izvrši § 23 berlinske pogodbe. Več govornikov je naglašalo, da so vzrok slabega položaja v Makedoniji Turki. Zahtevali so, naj napove Bolgarija Turčiji vojsko. Po shodu je manifestirala množica pred ruskim, francoskim in angležkim konzulatom.

— **Razkol v socialni demokraciji Italije.** Italijanska socialna demokracija je razkrojena v dva tabora, ki si stojita sovražno nasproti: v reformiste in revolucionarce. V zadnje čase se je mnogo govorilo o prizadevanjih, da bi prišlo do sporazumljenja. Ali ta prizadevanja so ostala — kakor javljajo sedaj iz Rima — brezuspešna. Te dni so imeli v Milanu reformisti shod, na katerem so najodločneje odklonili idejo zblizanja z revolucionarci. Po rezkosti tona je soditi, kako širok prepad zija med obema socialističnima frakcijama — nikdar še nista bili tako oddaljeni ena od druge kakor sedaj.

— **Grozne novice iz južne Afrike.** Nemški socialno-demokratski listi so po pismu nekega vojaka priobčili o grozovitostih nemških vojakov v južni Afriki nastopno: Na zadnji patrolji smo prišli do nekega studenca. Bilo je zvečer, ko smo, nas četrnajstoric z našim častnikom, razsedlali konje in smo hoteli večerjati. Nakrat smo kraj pečine, blizu studenca, opazili črne sence. Obkolili smo pečino in ujeli pet črnih žensk. Ustreliti jih nišmo mogli, ker bi to slišali črnci, a teh je bilo 200, ki bi nas bili zdrobili na kosce, ako bi bili slišali naše puške. Nismo

okno v koči je toli krasen in slikovit, da se ne moreš nagledati.

Otvoritev kočice bila je slovesna dne 5. oktobra 1896. Na predvečer so goreli kresji, topiči so pokali in vse je pričakovalo z radostjo drugega dne. Pri koči se je sešlo 48 izletnikov. Vsem je jako ugajala prijazna kočica, obraščena z zelenjem in mnogimi rastlinami, z bližnje smreke pa je plapolala 6 m dolga slovenska trobojnica. Ob 12. uri se je vršila otvoritvena slavnost. Vlč. g. župnik Ramor iz Šmihela (že mrtev) je ob asistenci štirih gospodov duhovnikov bladoslovil kočico in v koči viseče razpelo. Rečiški pevci so zapeli Aljažovo pesem „Triglav“, zbrani lovci pa so postreljavali. Po blagoslovitvi je govoril načelnik Savinjske podružnice g. Kocbek, takratni mozirski župan g. A. Goričar, g. A. Turnšek, g. pater Kasijan, g. A. Mikuš iz Ljubljane, kot zastopnik osrednjega odbora itd.

Topiči so pokali in vse je bilo židane volje.

vedeli, kaj naj bi storili s temi ženskami, dokler ni rekel neki desetinik poročniku, da jih usmrtimo z bajoneti. Poročnik je zapovedal, da natakemo na puške bajonete. Petero vojakov se je postavilo spredaj, petero pa zadej in tako so ženske umorili. Na ta grozen čin je vrhovno poveljstvo odgovorilo samo z besedami: „uradno ta slučaj ni znan tukaj“. Da ta prazna fraza ne more nikogar zadovoljiti, je povsem razumljivo. Ali narod želi izvedeti, da-li nemški vojaki res izvršujejo taka grozodejstva?! Število škandalov v nemških kolonijah je tako naraslo, da je dandanes poedincu tudi najneverjetnejše skoraj verjetno. Tako postopanje je sramota za Nemčijo!

Dopisi.

— **Iz Griž.** Občinski odbor v Grižah objavlja vsled soglasnega sklepa v seji dne 29. julija 1906 z ozirom na napade na č. g. župnika grižkega v raznih listih sledeče resnično pojasnilo.

Župnijski svinjaki v Grižah so bili že tako strohnili, da je neobhodno potrebno novih. To je spoznala komisija c. kr. okr. glavarstva v Celju, pri kateri je bil navzoč od obeh občin izvoljeni konkurenčni odbor. Ako bi bili stari svinjaki še res dobri, bi bili ti odborniki kot davkoplačevalci in zastopniki takih gotovo ugovarjali, kar pa se ni zgodilo.

Da se izogne zopetnim stroškom, se je sklenilo zidati trpežne svinjake.

Stavba se je vršila natančno po stavnim potom in ni imel z isto gosp. župnik nič opraviti. Iz tega pa sledi, da so krivični vsi napadi, namerjeni nanj zaradi svinjakov.

Občina Griže je plačala svoj prispevek — okroglo 1100 kron — iz občinske blagajne in torej ni res, da bi se bil v tej občini kdo zaradi svinjakov rubil.

Ukrenil pa tega seveda ni župan sam, kakor se mu očita, temveč ves občinski odbor, ki je s tem umestnim sklepom preprečil vse nadaljne nepotrebne stroške.

Grižki župljani občine Petrovče so imeli prispevati skupno okroglo 680 kron, ker pa se tamkaj ni dovolilo plačati iz občinske blagajne, se je moral znesek v smislu tozadevnega odloka okrajnega zastopa celjskega razdeliti med davkoplačevalce. S tem se je seveda povzročilo ogromno dela in zamude. Tudi je bilo treba prišteti stroške in obresti. Predpisani so bili doneski po dekretih in tisti, ki so jih plačali niso imeli nikakoršnih sitnosti. Od drugih so se prispevki morali iztirjati po c. kr. okrajnem glavarstvu; kajti podjetnika-kmeta, ki sta brez dobička postavila poslopje, morata končno vendar priti do — svojega denarja.

To so torej svetovnoslavni župnijski svinjaki grižki, ki se že skoro celo leto slikajo po raznih nemških in slovenskih časopisih. Kdor jih vidi poroča: Pa res ni vredno! Veljali so skupno 3500 kron. Od tega zneska smo plačali davkoplačevalci skupno okroglo 1900 kron, a ostanek patron.

Kar se tiče ponesrečenega Andreja Kačnika je pa res sledeče:

Majnikovo drevo postaviti je bila popolnoma fantovska zadeva in jim ni nihče k temu prigovarjal. Fantje so si najeli tesarja Kačnika kot priznane izvedenca v takih rečeh. Vkljub temu, da se je Kačniku od več ljudi resno odsvetovalo staviti tako drevo, se ni za to zmenil. Ponesrečil je torej popolnoma vsled lastne krivde in slemlosti. — Slučajno navzoči občinski odborniki so ga sami spravili v mrtvašnico, kar je bilo vsled grozne poškode ponesrečenca edino pametno. To pač potrdi tudi nesrečna vdova.

Č. g. župnik je še le v jutro pred mašo zvedel o nesreči, ko je bil Kačnik že davno v mrtvašnici. Torej ni on ničesar naročal.

— **Iz Ljutomera.** Volitve pri ljutomerski okrajni bolniški blagajni bodo se, kakor se je minolo nedeljo oznanilo, zopet vršile in sicer volitev delegatov iz skupine delavcev prihodnjo nedeljo dne 26. avgusta, glavni zbor z volitvo načelnštva, nadzorstva in razsodniškega odbora pa drugo nedeljo dne 2. septembra t. l. vselej točno ob pol 9. uri predpoldnem v Vaupotič-evi gostilni v Ljutomeru.

Kolike važnosti so te volitve za delavce, so tekom časa pač delavci sami sprevidli in če se bode njim v bodoče v tem oziru godila kaka krivica, bodo si tega sami krivi. Bolniške blagajne so ustanovljene za delavce, da se podpirajo bolni člani ob času bolezni, dokler niso zmožni delati in si ne morejo ničesar prislužiti, nikar pa bolniške blagajne niso za to ustanovljene, da bi bolni člani morebiti bogve kako dolgo morali na podporo čakati.

Zato pa je poskrbela tudi postava in dala delavcem moč v roki, da oni volijo dvakrat toliko delegatov v glavni zbor in dvakrat toliko članov v načelnštvo, nadzorstvo in razsodniški odbor, kakor delodajalci.

V rokah delavcev samih je tedaj odločiti, kdo naj ima pri blagajni odločilno besedo, kdo naj stoji blagajni na čelu.

Sedaj je torej čas, da delavci volilci dobro prevdarijo, koga naj volijo med delegate in ti zopet, koga naj pošljejo v načelnštvo itd.

Volilo se bode na podlagi prejšnjega volilnega imenika in po določilih prejšnjega razglasa, in sicer voli prva delavska skupina Ljutomer 17 delegatov, druga delavska skupina Cvetitd. 15 delegatov in tretja delavska skupina Kamenščak itd. 8 delegatov. Delavci-volilci, združite se in volite sporazumno v vsaki skupini zanesljive in razumne delegate za občni zbor. Ti pa naj potem skrbijo, da volijo izmed svoje sredine soglasno v načelnštvo, nadzorstvo in razsodniški odbor poštene, zanesljive, narodne in sposobne može, kateri ne bodo samo kimali ali še tega ne, ampak kateri bodo imeli tudi pravicoljubja in poguma dovolj, v teh korporacijah pravice svojih bolnih sotrpinov tudi odločno zastopati.

Ako ta čas zamudite in si ne izvolite takih zastopnikov, boste si sami krivi, ako boste v bodoče trpeli kako krivico.

Dne 26. t. m. tedaj vsi delavci-volilci brez izjeme točno ob pol 9. uri na volišče!

Slovenske novice.

Štajersko.

— **Pri dopolnilni volitvi v deželni zbor** včeraj, dne 21. t. m. za volilni okraj brežiški je bil izvoljen okrajni zdravnik v Kozjem dr. Fran Jankovič z 820 glasovi proti Benjaminu Kuneju, ki je dobil 560 glasov.

— „**Slovenski Gospodar**“ piše v svoji številki 33. od 16. t. m. na 4 str. pod začetno besedo „Hinavsko“ med drugim tudi to:

„Nekateri celjski gospodje so bili tako dolgo složni, da so pod plaščem sloge odirali kmetsko ljudstvo. Sedaj je ljudstvo začelo spoznavati svoje „pijavke“...“ in „Prav je tako in mine zamerimo niti celjskim gospodom, da so obrnili hrbet slogi, katero je moral naš kmet tako drago plačevati.“

To je popolnoma pisava ptujskega „Štajerca“. Ptujski „Štajerc“ ščeva slo-

ne kmete proti slovenskim duhov-
nim, odvetnikom in drugim sloven-
skim stanovom; Ptujski „Štajerc“ vedno
je, da slovenski odvetniki ljudstvo
— nemške odvetnike pa seveda
— priporoča. Taka pisava je ne-
pravilna za pošten časopis in za po-
štenega človeka; taka pisava se mora
kdočnejše zavračati.

Ko se mislijo nekateri gospodje
s takim orožjem, na tem potu
novosti ne moremo slediti. Vsaka po-
stojna stranka ima pravico pretreso-
ti in tudi obsojati to, kar storijo na-
šne stranke; neka meja mora pa
in osebno čast je spoštovati tudi
nasprotniku. Nemci imajo gotovo
strank med seboj, tudi njihovi ča-
si se včasih prav oistro med seboj
prejejo; da bi kak resen nemški ča-
s napadel brez izjeme cele stanove,
torej se ni zgodilo.

Ker „Slovenski Gospodar“ duhov-
nega stann gotovo ne misli, morajo
tiste „pijavke“ v obrtniškem ali
gospodarskem ali odvetniškem stanu.

Vsi stanovi si pošteno morajo slu-
žiti svoj kruh.

Ko kdo pošteno ne ravna, ven z
dokazom in ven z dokazi!

Ponavljamo, da tako splošno obre-
vanje celih stanov je podlo. Kdor je
saj članek, naj se ga sramuje. Pre-
dno je ravnal, da ga ni podpisal s
svojim imenom.

— **Odhodnice** so priredila sinoči
slovenska narodna društva gosp. dr. Fer-
mevc in njegovi gospej, ki odhajata v
Ljubljano. G. dr. Fermevc in gospa sta
ves čas bivanja v Celju v vseh
narodnih društvihi vrlo delavna. Od-
hodnice se je vršila vseskozi prijateljski
in prijazno. Odhajajočima se je za-
hvalilo za njuno delovanje v imenu čla-
nov g. dr. J. Sernec, v imenu obeh
društev sv. Cirila in Metoda g. dr.
Hrašovec, v imenu pevskega društva g.
Salmić, v imenu društva odvetniških
in pravniških uradnikov g. dr. Lj. Sti-
jek, ki se je obenem poslavljaj v imenu
društva od odhajajočega člana g.
Salmić, v imenu političnega društva,
kateri odbor je bil g. dr. Fer-
mevc, se je zahvalil g. dr. Hrašovec.
Slednje je prečital g. Juro Deteček ml.
Njegove brnjave v latinskem jeziku,
katerih se poslavljajo razni
prijatelji od odhajajočih. Vsi
prijatelji so izražali željo, da se po-
novi zopet na Štajersko, in v za-
hvalnem govoru je g. dr. Fermevc to
obljubil. Tudi naš list želi svo-
jemu sotrudniku: mnogo sreče — in
trajno svidenje!

— **Društvo slov. zdravnikov v**
Celju. Dne 12. t. m. vršil se je v Celju
stanovni zbor „Društva slov. zdrav-
nikov“ z dnevnim redom: 1. Spreje-
manje nov, 2. volitev odbora in 3.
poslovni.

Da je bila ustanovitev tega društva
je bila potreba, kazala je velika ude-
ležba, kajti prihiteli so od vseh strani
slov. zdravniki, da izrazijo na ta način
svoje veliko zanimanje za novo društvo,
ki bi naj vršilo svojo lepo nalogo v
stanovskem in narodnem oziru. Nekaj
predgov, po poslu zadržanih, poslalo je
pomeno ali brzojavno svoje pozdrave
na prijavilo svoj pristop in le malo je
bilo število izostalih, od katerih sta-
novske in narodne zavesti pa smo pre-
pričani, da prijavijo v najkrajšem času
svoj pristop in da se oni prihodnjega
delovanja udeležijo.

Z vznesenimi besedami je pozdra-
vil predsednik pripravljalnega odseka
gosp. dr. Rakež vse udeležence, izrazil
svoje veselje nad tako veliko udeležbo
in otvoril zborovanje. Po sprejemanju
nov, katerih šteje društvo že sedaj
okoli 30, vršila se je volitev. Predsed-
nikom je bil izvoljen enoglasno g. dr.
Rakež, ravnotako odbornikom gg. dr. dr.

Sernec, Schwab, Žizek in Karba. V
slučajnostih se je stavila obilica jako
umestnih predlogov, ki so izzvali zelo
živahno debato, pri kateri je bilo iz-
raženih polno lepih misli in načrtov,
dokaz, da čaka društvo obilo hvalež-
nega in plodonosnega dela. Predsednik
je na to zaključil I. občni zbor z du-
hovitim govorom, vabeč vse člane, da
posvetijo svoje moči v podkrepljenje
te naše mlade, a obilo življenske moči
kazoče organizacije, in želeč, da bi
društvo prospevalo in bilo hasnovito v
treh ozirih, 1. da bi ojačilo v medse-
bojnem spoznavanju prijateljske vezi,
2. povzdignilo stanovski zanos in 3.
delovalo kot faktor v zbujanju narodne
zavesti.

Po oficijelnem delu se je razvil
jako zabaven in živahen prijateljski
sestane, pri katerem se je poslal
pozdrav dr. Jos. Vošnjaku, kot sta-
rosti slov. zdravnikov, ki se je, kakor
piše v svojih „Spominih“, že pred blizu
50. leti trudil ustanoviti društvo slov.
zdravnikov in kateremu se je po pre-
teku tolikega časa uresničila ta nje-
gova mladostna želja.

Pri razstanku segli smo si v roke
v zavesti, da smo si ustanovili prepo-
trebno društvo, da smo preživeli nekaj
prijetnih prijateljskih ur in v trdem
upanju, da ne bo pri prihodnjem iz-
vanrednem občnem zboru, ki se bo
sklical jeseni, izostal nobeden kolega.

— **Imenovanje.** Glavnim davkar-
jem v Celju je imenovan Leopold Ha-
senbüchel, dosedaj na enakem mestu v
Lipnici.

— **Bratje „Sokoli“.** Vse one člane,
ki se bodo udeležili vsesokolskega zleta
v Zagrebu dne 2. avgusta t. l. v kroju,
vabi odbor k redovnim vajam v če-
trtek 23. t. m. točno ob pol 9. do 9.
ure zvečer v veliko dvorano „Narod-
nega doma“.

— **„Slovensko trgovsko društvo**
v Celju“ bo prirejalo v jesenski in
zimski sezoni poučna predavanja in
sicer prične s temi že pričetkom pri-
hodnjega meseca. Člane iz Celja in
bližnje okolice opozarjamo že danes na
predavanja in upamo, da se jih gotovo
v lepem številu udeležijo. Pristop imajo
tudi podporni člani in po članih upe-
ljani prijatelji trgovskega društva. Na-
tančen čas posameznih predavanj se
bo objavil v „Dvmovini“.

— **Odbor „Slovenskega trgovskega**
društva v Celju“ je sklenil v naj-
krajšem času izpremeniti in popolniti
dosedanja društvena pravila v zmislu
naročila ustanovnega občnega zbora.
S tem se bo postavilo društvo na naj-
širšo podlago.

— **Celjsko godbeno društvo** pri-
redi v nedeljo 26. t. m. na dvoru Na-
rodnega doma v Celju večerni koncert,
ki ga izvaja polnoštevila celjska na-
rodna godba.

— **Orožniki prijeli ministrskega**
predsednika barona Becka. V zadnjem
času so vlomili tatovi v grad Novo-
Celje pri Žalcu in mnogo stvari po-
kradli. Ta čas se je mudil na počit-
nicah na graščini Plevna v tem kraju
pri svoji materi ministrski predsednik
baron Beck. Vsi letovičarji so bili vsled
dogodka zelo oplašeni in dve dami, ki
sta stanovali v poslopju žalskega oro-
žništva, sta doživeli še poseben strah.
Nekega večera čujeta nenadoma, kako
pridrdra voz in se ustavi pred hišo.
Nato čujeta moško govorjenje in kmalu
potrka nekdo trdo na vrata. Ena dama
je stopila k durim, odprla vrata in
vprašala došelca po zahtevah. Ta je
vprašal, kje stanujejo orožniki in to
tudi izvedel. Med tem je pa druga
dama sklicala vso hišo in nje okolico
na noge, češ, da so prišli „tatje“. —
Ljudje so prišli od vseh strani z noč-
nimi svetilkami, orožništvo je razbur-
jeno nastopilo s puško in bajonetom

in izpoznalo, da sta došelca — baron
Beck in njegov sluga. Ministrski pre-
sednik je prišel orožništvu priporočat,
naj pazi z ozirom na vlom v Novem
Celju posebej še na grad Plevno, ker
se je bal za bolno sestro in staro
mater.

— **Kako se spolnjujejo poli-
cajski predpisi v Celju — in nemška**
človekoljubnost. Nedavno so v nekem
tukajšnjem hotelu po noči snajžili jama
za gnojnico, ko so odpeljali en voz
iste, so pustili jama nezadelano. (Ko-
likor je nam znano, se ima jama v
takem slučaju pokriti!) V temi je prišla
na dvorišče natakaraica, padla v jama
— in se komaj rešila. Toda ne da bi
se ji bila povrnila uničena obleka, ne
da bi se ji bili povrnilo stroški za
okopanje v kopališču, v znak lepe
nemške hvaležnosti, da se je skopala
v gnojnici, je bila natakaraica — od-
puščena. Pa naj kdo reče, da v Celju
nismo moderni ljudje in človekoljubi!

— **Občinske volitve v Škofjivasi**
so se izvršile dne 20. in 21. t. m. čisto
mirno. Nikakega nasprotstva ni bilo,
ter so bili izvoljeni v občinski odbor
možje, katere je določilo pol. društvo
„Naprej“ sporazumno z nekaterimi
narodnimi moži iz prejšnjega občin-
skega odbora. Izvoljeni so: v I. razredu
kot odborniki: Čepl Franc iz Škofje-
vasi, Koštomaj Jernej iz Leskovca,
Kožuh Jakob iz Pristave, Okorn Franc
iz Škofjevasi, Špes Janez vd Sv. Mi-
klavža, Stožir Jožef iz Trnovelj, Vrečko
Martin iz Vojniške okolice. Kot na-
mestniki: Krušič Jurij iz Zadobrove,
Cokar Matevž iz Lahovne, Lebar An-
drej iz Zelč, Kožuh Adam iz Škofjevasi.
II. razred. Odborniki: Brence Franc iz
Arclina, Jošt Jožef iz Lipovca, Majcen
Anton iz Šmarjete, Samec Karol iz
Škofjevasi, Štepišnik Anton iz Trnovelj,
Vincl Alojzij iz Škofjevasi, Vrečko
Florjan iz Škofjevasi, Zagažen Matevž
iz Zadobrove. Namestniki: Veber Jožef
iz Trnovelj, Gmajner Janez iz Vojniške
okolice, Kos Valentin iz Arclina, Za-
panc Matevž iz Prekorja. III. razred.
Odborniki: Bikovšek Miha iz Gradišča,
Gorišek Ignac iz Vojniške okolice,
Kompolšek Martin iz Trnovelj, Mahne
Anton iz Trnovelj, Ofentavšek Er. iz
Sv. Tomaža, Samec Ignac iz Vojniške
okolice, Samec Valentin iz Runtovlj,
Sveteč Franc iz Trnovelj. Namestniki:
Stebler Jožef iz Runtovlj, Kodela Jurij
iz Trnovelj, Koštomaj Janez iz Lipovca,
Novačan Anton iz Trnovelj.

Franc Čepl in Franc Okorn sta
prišla v odbor na izrečno željo volilcev
iz Arclina, Škofjevasi, Šmarjete in Voj-
niške okolice, kot dobra in izkušena
gospodarja. Sicer sta nam nasprotnega
mišljenja, pa mirna in resna moža, s
katerima je mogoče pametno obče-
vati.

Prišlo je pa tudi večje število

novih odločno narodnih mož v odbor,

kateri nam jamčijo, da ostane odbor

v odločno narodnih rokah.

— **„Bralno društvo na Dobrni“**
priredi v nedeljo, dne 26. avgusta t. l.
veselico, pri kateri bo sodeloval dobro-
broznani pevski zbor iz Šmartna v
Rožni dolini. Govor o kmetijskih raz-
merah ima strokovnjak g. J. Legvart
iz Ljubljane. Igrala se bo do sedaj še
nikjer igrana igra „Nova zastava“ ali
„Razdrta ženitev“, šaloigra v 3 de-
janjih. Vstopnina za osebo 10 vin.,
sedeži 20 vin. Prijatelji poštene za-
bave, pridite v nedeljo na Dobrno.

— **Pasja kontumaca.** V Bregu,
občina Polzela, je pes Martina Ledineka,
in v Št. Petru v Sav. dol. pes Jožefa
Lenka na steklini zbolel in se zaradi
tega uničil.

Ker so uradno dovršene preiskave
steklino potrdile, se v smislu § 35
splošnega zakona o živalski kugi z
dne 29. svečana 1880 v celém okolišu
občin Polzela, Sv. Peter v Sav. dol.,

Gotovlje, Žalec in Petrovče pasja kon-
tumaca do odpovedi pod običajnimi
modalitetami odredi, pri čemur stopijo s
tu-uradnim odlokom z dne 14. grudna
1901 št. 52.136 (uradni list št. 52 iz
leta 1901) izdane določbe v veljavo.

To se mora takoj obče razglasiti.

— **Iz Braslovč.** Dne 17. t. m. je
treščilo v gospodarsko poslopje po-
sestnika Franceta Travner v Kamen-
čah. Strela je ubila enega konja in
zažgala poslopje, ki je bilo hkrati v
plamenih. Velika nevarnost je bila za
sosednja poslopja, zlasti za Travner-
jevo hišo, koje se je ogenj prijel. Ob
pravem času so pa prišli gasilci iz
Braslovč, hišo rešili ter ogenj omejili
samo na prvo pogorišče.

— **Ljudski knjižnici v Šoštanj**
sta pristopila kot ustanovnika gg. Bo-
gomil Vošnjak, cand. iur. v Gorici in
Fr. Bož. Štitar, profesor v Kalugi na
Ruskem.

— **Veteransko društvo kneza**
Windischgrätz v Brežicah je slo-
vesno obhajalo cesarjev rojstni dan.
Na predvečer je bil mirozov z godbo,
balklado in ovacijo pri okrajnem gla-
varju, zjutraj budnica, ob 8. uri pa
sv. maša v farni cerkvi z imenitnim
petjem pod vodstvom v. č. gupnika Me-
sička. Lepo je bilo videti defilirati
stare korenjake z zastavo pod spretnim
vodstvom poveljnika g. Jos. Uršiča,
solastnika narodne trgovine v Brežicah.
Presenetilo nas je pa, da ni bila pošta
ta dan „cesarska“, da je avtomat v
„Pufstajnu“ igral „Wacht am Rhein“
in da so nekateri pobalini s „heil“
izzivali vrle veterance. Policija pa
pazi le na besedo „Živijo“!

— **Otvoritev mostu čez Savo**
pri Brežicah. Politično društvo „Sava“,
narodni svet v Brežicah, in sploh slo-
venska stranka v Brežicah je tele-
grafično naznanila namest-
niku, da se Slovenci ne ude-
ležijo slavnosti, katero hoče mestna
občina prirediti kot velenemsko itd.
vsled pristranskega postopanja mestne
občine in krutega preganjanja Slo-
vencev in vsled pasivitete politične
oblasti.

Poziva se še enkrat vse
korporacije, župane itd. da
ostanejo doma; tudi naši gg.
poslanci se ne udeležijo slav-
nosti. Baron Moscon se trudi, da bi
on kmečke deputacije vodil pred na-
mestnika; to je že vrhunec brezobraz-
nosti tega slabotnega starčka, ki se
vedno kaže našega narodnega nasprot-
nika.

Kdor se udeleži slavnosti,
postopalo se bode z njim kot
izdajalcem narodne stvari in
kršiteljem discipline.

— **Bralno društvo v Pišecah**
priredi dne 26. t. m. gledališko pred-
stavo „Divji lovec“ in po igri prosto
zabavo, pri kateri sodeluje narodna
godba. Vstopnina v gledališke prostore:
sedež 80 v, stojišča 40 v. Začetek ob
1. uri popoldne. K obilni udeležbi vabi
odbor.

— **Toča je pobila** dne 17. t. m.
dvakrat v enem dnevu pri Planini in
okolici. Padala je tako debela, kakor
kurja jajca. Poljski pridelki so vsi uni-
čeni, posebno ajda, ki je posebno lepo
kazala. Najbolj so prizadete vasi: Vi-
sočje, Pristova, Selo, Brdo in trg Pla-
nina.

— **Poskušaj samomor.** V vojaš-
nici pešcev v Mariboru je v ponedeljek
streljal nase iz vojaške puške pešec
Jakob Vogrin in se težko ranil.

— **Pred mariborskim sodiščem**
je bil 18letni Ivan Orozel iz Činžata
radi oskrumbe obsojen na 7 mesečno
težko ječo.

— **Bralno društvo v Framu** pri-
redi v nedeljo dne 26. t. m. ob 4. uri
popoldne na vrtu pri g. Turnerju ve-

liko veselico z godbo, šaljivo igro in petjem. Pri koncertu sodeluje polnoštevna Narodna godba iz Sloven. Bistrice. — Tudi slov. politično društvo iz Maribora priredi ta dan shod v Framu. — Torej na veselo svidenje prihodno nedeljo v Framu!

— **Vurberk.** Dne 26. t. m. ob 1. uri popoldne se vrši v Vurberku čebelarški shod; v šoli bo razkazovanje krasnih čebelnih slik in k tem potrebni pouk, pri graščinskem čebelnjaku pa praktičen pouk. Vsi čebelarji se vabijo k temu shodu za lasten dobiček, naj nihče doma ne ostane. Pri tej priliki se osnuje tudi podružnica čebelarkega društva za tri župnije skupaj: Sv. Barbara, Sv. Martin in Vurberk.

— **Firma Kaiser v Ptuj,** poprej najbogatejša in največja hiša v Ptuj, se bliža svojemu koncu. Opozarjamo rojake na lepe gorice in vse veliko posestvo, ki se bo parceliralo in razprodalo, kakor je bilo oznanjeno pri nekaterih cerkvah.

— **Umrl je v Gradcu** dne 20. t. m. generalni major v pokoju Julij pl. Cavallar v 63. letu starosti. Njegova gospa je rojena Kartin iz Št. Jurja ob j. žel. — Istega dne je umrl v Gradcu lekarnar mag. pharm. Urban Stkblinger. — Dne 20. t. m. je umrl v Gradcu ruski carski državni svetnik Sergij pl. Tatišev, ki je bil v Gradcu na letovišču.

— **Novo železnico so otvorili** dne 20. t. m. čez Pirnov prelaz na štajersko-gornjeavstrijski meji. Železnica veže Selztal z Lincem.

Kranjsko.

— **Glasbena Matica.** V pokritje deficita pri „Glasbeni Matici“ v znesku 14.552 K je nabrali do 18. avgusta 1476 K.

— **Vojno poveljstvo v Ljubljani!** V dunajskih vojaških krogih se govori, da namerava vojna uprava premestiti v Ljubljani nastanjeni domobranski polk v Podbrdo, kjer je že nastanjen koroski domobranski polk, v Ljubljano pa poslati nekipešpolk, ki je sedaj v Galiciji. Ako se tako odloči, pride v Ljubljano tudi vojno zapovedništvo.

— **Nova proga z Jesenic** do Hrušice in skozi karavanski tunel je dodelana v toliko, da je napovedana komisija, ki ima progo pregledati.

— **Planinke na Nanosu.** Gospoda sodni tajnik dr. Oton Papež in sodni pristav Anton Mladič sta pred kratkim napravila turo na Nanos, na katerem sta dobila planinke. Dosedaj se je splošno mislilo, da ta vrsta rastlin ne raste na Nanosu.

Koroško.

— **Političen shod** je bil v nedeljo pri Likebu v Dobu. Udeležba je bila precej dobra. Govoril je deželni poslanec Fr. Grafenauer o položaju v deželi, šoli in gospodarstvu nemške večine v deželnem zbornu.

Primorsko.

— **Dežniki družbe sv. Cirila in Metoda za Istro.** Družba sv. Cirila in Metoda za Istro je spravila v svet novo družbino podjetje. Ravnateljstvo družbe je pravkar podelilo dovoljenje za izdelovanje družbenih dežnikov, tvrdki Aghina in Lipicev na Reki. — Tvrdka se je obvezala, da v prvih dveh letih plača družbi v to ime 5000 K.

— **Modrost poštnih juristov** je ukrenila, postaviti pošto centralo za Gorico na postajo nove železnice — t. j. skoro v Solkan, — pol ure izven mesta. Vsa pisma in poštne pošiljke vozijo z južne postaje skozi celo mesto do solkanske meje v novo centralo —

odrod šele raznašajo po mestu. Posledica je, da dobivamo sedaj vse po eno in dve uri kasneje nego poprej, ko je bila centrala res v sredi mesta. Trgovci so nalašč sklicali shod in poslali protest proti tej birokratski modrosti. Vpraša se le, ali bodo naši obermanearini sprevideli, da bi pošta imela pospeševati promet in trgovino, mesto da ga tako zadržuje? Modrost njih ukrepov sloni na častljivih, skrivnostnih predpisih, katerih so polne njihove glave; zdrav razum je bolj za neuke mase.

Svetovne vesti.

— **Potresna katastrofa,** ki je zadela južnoameriško državo Čili in zlasti obljudeno mesto Valpairaso, je še dosti strahovitejša, kakor se je v začetku poročalo. Česar ni razdejal potres, to je uničil ogenj, vmes pa so vporabile propalice to priliko in ropale in morale po razdejanem mestu. — Škoda, ki je je prouzročil potres v državi Čili se ceni na 240 milijonov kron. V stolnem mestu St. Jago znaša škoda 6 milijonov kron. Ubitih je bilo v St. Jago 55 oseb. — V Valparaisu so skoro vsa poslopja uničena. Ker nimajo ljudje bivališč, kampira 60.000 oseb pod milim nebom. Ljudstvo silno trpi, ker divjajo mrzli vetrovi in ker ni ne živil ne vode. — Pri potresu je v celi državi Čili bilo ubitih okroglo 11.000 ljudi; samo v mestu Valparaisu je ubitih 5000 oseb. — Katastrofa v Valparaisu je dosti večja, kakor je bila katastrofa v San Franciscu. Čilska oblastva so osredotočila vse sile na to, da zatro roparstvo, ki se je strahovito razvilo. Banka za Čili in Nemčijo s sedežem v Berlinu ima škode tri milijone funtov šterlingov. — (Valparaiso je drugo veliko mesto republike Čile in najznameniteje trgovinsko in obmorsko mesto na zapadni obali južne Amerike s približno 200.000 prebivalcev. Op. ured.)

— **† General konjenice Edmund baron Krieghammer,** bivši vojni minister, je včeraj ob pol 12. uri v Ischlu umrl. Rodil se je 4. junija 1832 v Landshutu na Moravskem. Vojni minister je bil od leta 1893 do 1902. Bil je že dalje časa bolehav; nedavno pa je ponesrečil na lovu in od tistega časa je bil težko bolan. — Njegova gospa je rojena Haupt in sestra viteza Haupta s Hohentrenka, graščaka v Štrasneku pri Gomilskem v Savinjski dolini.

— **Novi imejtelji polkov.** Imenovani so imejteljem: Friderik VIII., kralj danski, pp (pešpolk) 75., veliki ruski knez Sergij Mihajlovič tp (topn. polka) 1, nadvojvoda Viljem luksemburški pp 15, fcm. Julij Letscher pl. Lanendorf, poveljnik 9. voja, pp 98, fcm. Marijan Varesanin pl. Vares, voj. poveljnik v Zadru, pp 22, fcm. baron pl. Steininger, poveljnik 5. voja, pp 86, fcm. Artur vitez Pino pl. Friedental, pov. 10. voja, pp 40, gen. konjenice Jožef Gaudemak pl. Kis-Demeter, pov. 12. voja, pp 85.

— **Umrl je v Reznem** (Regensburg) na Bavarskem škof Ignacij pl. Senestrey v 88. letu starosti.

— **Svoje elektrarne hočejo ustanoviti občine Mostar, Brčka, Banjaluka.**

Zahvala in izkaz.

Oljnatu sliko, predstavljajočo v nadnaravni velikosti nepozabnega knezoškofa Slomskega, velikega prijatelja in pospeševalca slovenske ljudske šole na Spod. Štajerskem in slavnega Komenskega, utemeljitelja moderne pedagogike, sta zopet izvršeni na pročelju šolskega poslopja deske in dekliške ljudske šole v Ptujski okolici po docela novem osnutku akademikega slikarja Gvidona Birolla iz Škofje Loke.

Dne 7. septembra letos preteče sedem let, odkar sta bili prejšnji sliko po noči pomazani z oljnato barvo od izvestnih zlikovcev. Iznova napravljeni sliko sta proti mogoči opetovani zlobni poškodbi zavarovani pri neki nemški

zarovalnici. Znani požrtvovalnosti nekaterih slovenskih rodoljubov se je zahvaliti, da je bilo mogoče sliko zopet naslikati. Vsem blagim darovateljem bodi tem potom izrečena najsrčnejša zahvala in stoteri: Bog plati! —

Darovali so po 10 K: g. dr. Tomaž Horvat, g. Pollak Fran, g. Josip Zelenik in g. Karol Zupančič; po 8 K Ivan in Valentin Kankler, g. Franc Vežjak in g. Peter Žirovnik; po 6 K: g. Kazimir Bratkovič; po 5 K g. Miha Brenčič, g. Rudolf Havelka, G. Fran Hrašovec, g. Anton Kolarič, g. Lucij Selinšek, g. g. Janez Šterbak, g. Pij Vakselj in g. g. Lenart Vavpotič, po 3 K: preč. g. Jožef Fleck, preč. g. Jožef Kralj, gđc. Marijana Luknar, gđc. Adela Machnitsch, g. g. Norbert Povoden, g. g. Alojzij Šuta in gđc. Monija Trstenjak; po 2 K: g. Aleksander Grabar, g. g. Franc Hirtl, g. dr. Fran Hešič, g. g. Avgustin Jager, g. Valentin Kajnik, g. g. Anton Kociper, g. Jakob Kopic, g. Franc Koser, g. g. Kalentin Koprivšek, g. Miran Lorber, g. g. Jakob Menhart, g. g. J. Mlakar, g. Jožef Muršec, g. g. Ožgerl Jakob, g. g. Jožef Ozmeč, g. g. Jožef Podplatnik, g. g. Ferdinand Pšunder, g. Alojzij Senčar, g. g. Jožef Sinko, g. g. Martin Šket, g. g. Leopold Skuharsky, g. Ivan Strela, g. dr. Béla Stuhec, g. g. Janez Toman, g. g. Janez Tomašič in g. Franc Toplak; po 1 K: g. g. Davorin Agrež, g. Brenčič Franc, g. Brenčič Janez, g. Brenčič Miha ml., g. g. Andrej Glibe, g. g. Alojzij Kokelj, g. g. Franc Kozelj, g. g. Franc Lovrenko, gđc. Ema Mahorič, g. Miroslav Marinič, g. g. Franc Muršič, g. Aleksander Pinterič, g. Jožef Slavinec, g. g. J. Trafenik, g. g. Franc Valenko, g. Andrej Vežjak in g. Vinko Wežjak.

Krajni šolski svet Ptujске okolice
dne 17. velikega srpana 1906.

Jurij Kuhar
načelnik.

Loterijske številke.

Trst, dne 18. avgusta 1906: 47, 66, 50, 7, 27.
Linc. " " " " 10, 47, 86, 59, 6.

Deklico

staro 14 let, katera je dovršila šest razredov tukajšnje šole z izvrstnim uspehom, slovenskega in nemškega jezika zmožna in ima veselje do trgovine, gosp. trgovcem v uk

najtopleje priporoča

šolsko vodstvo na Hrastniku, katero sprejema tudi dotične (449) prijazne ponudbe. 1—1

Učenec

v ZVEZNI TRGOVINI v Celju. (450) 2-1

(451) 1

Dražbeni oklic

Po zahtevanju trške blagajne v Radečah, zastopane po JAKO RIŽNAR-ju v Radečah, bo

dne 30. oktobra 1906 dopoldne ob 11.

pri spodaj oznamljeni sodnji, v izbi št. 1 dražba zemljišča vl. št. 13 k. o. Radeče, ki obstoji iz hiše štev. 43 v Radečah, ene vrtnice, 3 gozdni parcel in ene parcele, ki je deloma njiva, deloma travnik.

Nepremičnini, ki je prodati na dražbi, je določena vrednost 3604 krone

Najmanjši ponudek znaša 1968 K 66 v, pod tem zneskom se prodaje.

Dražbene pogoje s tem odobrene in listine, ki se tičejo nepremičnin (zemljiško-knjižni izpisek, hipotekarni izpisek, izpisek iz katastra, ene vene zapiske i. t. d.) smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj oznamljeni sodnji, v izbi št. 1 med opravnimi urami.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglasiti pri sodnji ali pozneje v dražbenem obroku pred začetkom dražbe, ker bi se sicer ne mogle razveljavljati glede nepremičnine same.

O nadaljnjih dogodkih dražbenega postopanja se obvestijo osebe, katerim imajo sedaj na nepremičnini pravice ali bremena ali jih zadobé v tej dražbenega postopanja, tedaj samo z nabitkom pri sodnji, kadar niti ne stanujejo v okolišu spodaj oznamjenene sodnje niti ne imenujejo tej sodnem okraju stanujočega pooblaščenca za vročbe.

C. kr. okr. sodnija Radeče, oddelek

dne 17. velikega srpana 1906.

Prodajalka, izurjena v galanterijski in okreten ter bistri učenec, se meta pri P. KOSTIČU v Celju.

Učenec

poštenih starišev s primerno izobrazbo se sprejme takoj v trgovini **Ljudevit Šket, Sevnica**

Izurjena : prodajalka

se sprejme takoj v trgovini **P. Bauerkeim v Krastniku**

Kompanjo

z 2 do 4000 K za posredovanje čano trgovino, z mešanim blagom, deželi, brez konkurence, poleg tega in šole v Slov. goricah se sprejme 1. septembrom. Naslov v upravnici (441) 3—3

Krepkega učenca

poštenih starišev ter dobrih čevalarjev

se sprejme takoj v podružnico v Radečah, jeti blizu Rimskih toplic **AND. ELSBACHER** (443) v Laškem trgu.

Opravična števila